

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul V — Nr. 105

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 24 mai 1993

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECRETE		
67	— Decret privind aprobarea unor grațieri individuale	1
68	— Decret privind rechemarea unui ambasador	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993		2—7
ACTE ALE ORGANELOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE		
560 P și 561 P. — Ordine ale ministrului comerțului		7—8

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind aprobarea unor grațieri individuale

În temeiul art. 94 lit. d) din Constituția României,

Președintele României decretează :

Art. 1. — Se grațiază de pedeapsa aplicată condamnată Bulancea Rada.

Art. 2. — Se grațiază restul rămas neexecutat din pedeapsa aplicată condamnaților :

- Duduianu Mariana
- Lavric Gavril.

Art. 3. — Se grațiază cu 1/2 pedeapsa aplicată condamnaților :

- Bot Elena
- Boldar Viorica
- Constantinescu Gheorghe.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 12 mai 1993.
Nr. 67.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind rechemarea unui ambasador

În temeiul art. 91 alin. (2) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României decretează :

Articol unic. — Domnul Iulian Mihalțu se recheamă din calitatea de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Indonezia.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 12 mai 1993.
Nr. 68.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

D E C I Z I A Nr. 19*)

din 8 aprilie 1993

Ion P. Filipescu — președinte
Ioan Muraru — judecător
Viorel Mihai Ciobanu — judecător
Petru Duda — procuror
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent.

Pe rol soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 302 Cod penal și ale art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase, invocată de inculpatul Ahmet Memet în dosarul nr. 4491/1992, aflat pe rolul Judecătoria Tulcea.

Dezbaterea au avut loc în ședința din 25 martie 1993, cu participarea procurorului, în lipsa inculpatului Ahmet Memet, care, deși legal citat, nu s-a prezentat, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, pronunțarea amânându-se pentru 6 aprilie 1993, iar apoi pentru 8 aprilie 1993.

Din concluziile procurorului, redată pe larg în încheierea din 25 martie 1993, reținem că se contestă competența Curții Constituționale, deoarece nu ne aflăm în prezența unei excepții de neconstituționalitate, ci este vorba de aplicarea art. 150 alin. (1) din Constituție, care este în căderea organelor judiciare. Pe fond, reprezentantul Procuraturii Generale susține

că prevederile art. 302 Cod penal și ale art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 nu sunt contrare Constituției și deci nu sunt abrogate.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele :

Prin rechizitoriul Procuraturii locale Tulcea din 30 iunie 1992, Ahmet Memet a fost trimis în judecată penală pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 302 Cod penal (nerespectarea dispozițiilor privind operațiuni de import și export) și de art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 (efectuarea de operațiuni interzise cu metale prețioase ori pietre prețioase și semiprețioase, naturale). S-a reținut că inculpatul a efectuat, fără autorizație, acte de import și tranzit, cumpărând de două ori din străinătate (Istanbul — Turcia), în scop de a valorifica în țară, bijuterii de aur, iar apoi, la 9 martie 1992 a vândut cantitatea de 147,70 grame prin intermediul firmei „Marso“ SNC — Tulcea și la 26 martie 1992 a încercat, în aceeași modalitate, să vândă cantitatea de 194,39 grame.

În fața Judecătoria Tulcea, la termenul din 27 octombrie 1992, inculpatul, invocând art. 144 lit. c) din Constituție, a solicitat trimiserea cauzei la Curtea Constituțională, pentru a se stabili dacă dispozițiile legale pe baza cărora a fost trimis în judecată (îndeosebi

*) Rămasă definitivă prin nerecurare.

cele din Decretul nr. 244/1978) mai corespund în prezent principiilor înscrise în actuala Constituție sau au fost abrogate implicit prin dispozițiile art. 150 alin. (1) din legea fundamentală. Inculpatul mai susține că dispozițiile art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, care sancționează operațiunile interzise cu metale prețioase, sunt neconstituționale, întrucât, în speță, obiectele de aur pe care le-a cumpărat din Turcia și le-a vândut în țară au devenit proprietatea sa, iar Constituția României garantează dreptul de proprietate, ocrotește proprietatea privată, pe care o declară și inviolabilă, astfel încât legile și celelalte acte normative care contrazic Constituția, cum este și cazul art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, sunt abrogate.

Cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată, procurorul de ședință a considerat că este inadmisibilă în raport cu principiul separației puterilor în stat și a cerut respingerea ei.

Prin încheierea din 4 noiembrie 1992, Judecătoria Tulcea a sesizat Curtea Constituțională, exprimându-și opinia cu privire la art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, în sensul că această dispoziție, în principiu, nu este neconstituțională, deoarece însăși Constituția — garantând dreptul de proprietate — arată că, conținutul și limitele acestui drept sunt stabilite de lege, iar în art. 135, prin care se stabilește că proprietatea este inviolabilă, se precizează, de asemenea, „în condițiile legii“. Dar, „instanța consideră că mai bine ar fi să se examineze sub aspectul constituționalității normele care interzic în concret anumite operațiuni, cum ar fi unele din cadrul vamal sau alte normative, iar nu cele care sancționează în principiu operațiunile interzise, pentru că este puțin probabil să existe o legislație care să nu limiteze și condiționeze într-o măsură și alte asemenea operațiuni“.

În vederea soluționării excepției au fost solicitate, în baza art. 24 din Legea nr. 47/1992, puncte de vedere Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului, iar în baza art. 12 din Regulamentul Curții au fost solicitate puncte de vedere ale Ministerului Justiției, Ministerului Comerțului, Procuraturii Generale, Direcției de cercetări penale din cadrul Inspectoratului General al Poliției, Catedrei de drept penal de la Facultatea de Drept din București și Sectorului de drept penal din cadrul Institutului de Cercetări Juridice. Ministerului Comerțului, Băncii Naționale a României și Direcției Generale a Vămirilor li s-a solicitat să răspundă la întrebările transmise de către judecătorul raportor. De asemenea, s-a solicitat Judecătoriei Tulcea să se trimită dosarul în care s-a invocat excepția de neconstituționalitate.

Exceptând Camera Deputaților și Senatul, celelalte autorități și instituții au comunicat punctele lor de vedere, ele fiind redată, în esență, în cele ce urmează.

În punctele de vedere exprimate de către Guvernul României și Ministerul Justiției se arată că art. 302 Cod penal este constituțional și că a devenit de mare actualitate, deoarece este absolut normal și justificat ca statul să ia măsuri, inclusiv prin dispoziții ca aceea în discuție, pentru sancționarea faptelor de import, export ori tranzit de mărfuri efectuate neautorizat. Această dispoziție penală se combină perfect cu întregul ansamblu de reglementări din domeniul vamal, constituind una din modalitățile de a stopa activități infracționale ce tind să ia amploare. Cu referire la art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, se subliniază utilitatea tezaurului și faptul că nu intră în

conflict cu garanțiile constituționale ale dreptului de proprietate privată, deoarece este absolut normal să existe un control al statului asupra modului de dobândire și circulație a unor valori însemnate, cum sunt metalele prețioase, dacă este vorba de cantități ce depășesc limitele admise ori intrate în țară altfel decât în condiții legale.

Procuratura Generală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece raportarea celor două texte penale, care sancționează unele acțiuni efectuate cu încălcarea dispozițiilor legale care reglementează anumite activități de import-export și, respectiv, regimul metalelor prețioase, la prevederile Constituției este lipsită de temei atât timp cât obligațiile legale și interdicțiile instituite prin legi speciale sunt în vigoare și nu se invocă neconstituționalitatea lor.

Catedra de drept penal a Facultății de Drept din București, examinând Decretul nr. 244/1978, ajunge la concluzia că art. 50 alin. 1 lit. c), cât și celelalte prevederi din decret sunt în deplină concordanță cu dispozițiile din Constituția României, deoarece aceasta nu numai că nu se opune, dar chiar presupune instituirea, atunci când este cazul, a unor regimuri speciale privind producerea, circulația, păstrarea, deținerea, gestionarea, consumul, recuperarea unor bunuri sau valori de interes național, economic sau strategic.

În răspunsul Direcției de cercetări penale din cadrul Inspectoratului General al Poliției se subliniază că art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 și art. 302 Cod penal nu contravin în nici un fel dispozițiilor constituționale, dar se apreciază că art. 302 Cod penal ar trebui înlăturat sau modificat printr-o intervenție legislativă, deoarece comerțul exterior nu mai constituie monopol de stat, iar operațiunile de import și export au fost liberalizate.

Punctele de vedere comunicate de către Guvernul României, Ministerul Justiției, Procuratura Generală și Direcția de cercetări penale din cadrul Inspectoratului General al Poliției, cât și cele exprimate de cercetători de la Sectorul de drept penal din cadrul Institutului de Cercetări Juridice afirmă categoric ideea că art. 302 Cod penal și art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978 nu contravin dispozițiilor art. 41 și 135 din Constituție, deoarece art. 41 alin. (1) precizează că limitele și conținutul dreptului de proprietate sunt stabilite prin lege, iar art. 135 alin. (6) dispune că proprietatea privată este inviolabilă în condițiile legii. Ideea unei libertăți neîngrădite de lege a proprietății este respinsă de Constituție, ca de altfel și de teoriile moderne asupra proprietății private. Cu alte cuvinte, garanțiile constituționale funcționează numai în măsura în care proprietatea privată este dobândită licit, iar atributele sale (posesia, folosința, dispoziția) sunt exercitate cu respectarea legilor în vigoare.

Ministerul Comerțului apreciază, în conformitate cu prevederile art. 2 din Decretul nr. 244/1978 și ale Hotărârii Guvernului nr. 1323/1990, că operațiunile de orice fel cu metale prețioase constituie monopol de stat și, totodată, nu pot face obiectul activității societăților comerciale neautorizate, precizându-se că în unele perioade operațiunile cu metale și pietre prețioase au fost supuse controlului prin licență, cu avizul Băncii Naționale a României. Acest punct de vedere este sprijinit pe avizul-circulară nr. VIII/C/1880/1992, comunicat de Direcția tezaur și casierie din cadrul Băncii Naționale a României. În circulară se mai pre-

cizează că este exceptat de la obligația avizării de către Banca Națională a României importul de bijuterii din metale prețioase, efectuat de către agenții economici autorizați în acest sens sau care au prevăzut prin statutul societății astfel de activități. Cât privește comercializarea în țară a metalelor și pietrelor prețioase, se precizează că ea se poate realiza de agenți economici autorizați în acest scop, conform legii, care au prevăzut prin contractul de societate și statut efectuarea unor astfel de activități.

Direcția Generală a Vămirilor apreciază că persoanele fizice care introduc în țară pietre prețioase și semiprețioase metale prețioase și obiecte confecționate din acestea au obligația să le predea organelor Băncii Naționale a României sau unităților autorizate de aceasta, în condițiile art. 17 și art. 30 alin. 2 din Decretul nr. 244/1978, dar numai dacă este vorba de alte obiecte decât cele prevăzute de art. 14 din acest decret. Cu referire la bijuterii, se precizează că un cetățean român poate introduce în țară, fără a declara scris și fără plata taxelor vamale, numai bijuteriile destinate uzului său personal, în sortimentul și cantitatea stabilite prin pct. 23 anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 685/1990. Definiția pe care însă acest text o dă „bijuteriilor de uz personal” interesează numai regimul vamal. Pe de altă parte, Direcția Generală a Vămirilor arată că în situația în care metalele prețioase, pietrele prețioase și obiectele confecționate din acestea sunt introduse în țară de un agent economic, operațiunea de import se derulează conform dispozițiilor cuprinse în Hotărârea Guvernului nr. 673/1991 și Ordinul ministrului finanțelor nr. 498/1992, prin depunerea unei declarații vamale de import, în care persoana juridică este obligată să menționeze și numărul de înregistrare din Registrul comerțului, plata taxelor vamale legal datorate etc.

Banca Națională a României consideră că, potrivit art. 2 din Decretul nr. 244/1978, operațiunile de orice fel cu metale și pietre prețioase constituie monopol de stat, dar pot efectua astfel de operațiuni persoanele fizice și persoanele juridice, cu autorizarea Băncii Naționale a României (afară de cazul în care autorizarea este dată prin alte dispoziții legale), în conformitate cu art. 26 din Decretul nr. 244/1978. Acest text, care are în vedere „unități socialiste”, respectiv „unități socialiste autorizate”, este adaptat de Banca Națională a României realităților actuale, precizând că operațiunile cu metale prețioase, obiecte și bijuterii din metale prețioase, precum și operațiunile cu pietre prețioase și semiprețioase naturale, ca acte de comerț sau îndeletnicire meșteșugărească ori industrială, sunt permise numai persoanelor juridice care au prevăzute, în mod expres, în obiectul de activitate astfel de operațiuni, iar operațiunile de prelucrare sau reparații de bijuterii pot fi efectuate și de către persoanele fizice care activează în conformitate cu prevederile Decretului-lege nr. 54/1990. Pe de altă parte, se invocă indirect dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1323/1990, care, în temeiul art. 218 din Legea nr. 31/1990, stabilește, între altele, că nu pot face obiectul activității unei societăți comerciale „activitățile care constituie, în condițiile stabilite de lege, monopol de stat” și se apreciază că orice operațiuni efectuate cu încălcarea prevederilor mai sus menționate sunt interzise.

Cu referire la persoanele fizice, Banca Națională a României apreciază că ele pot aduce din străinătate orice cantitate de bijuterii, dacă fac declarație vamală scrisă, conform art. 30 din Decretul nr. 244/1978 și

art. 50 din Decretul nr. 337/1981, precum și că pot cumpăra sau vinde bijuterii, celelalte obiecte prevăzute de art. 14 alin. 1 lit. a)—d) din Decretul nr. 244/1978, pietre prețioase și semiprețioase, naturale, în condițiile stabilite de art. 14 alin. 3 din acest decret, adică „dacă dobândirea sau transmiterea nu s-a făcut în scop de speculă”.

Banca Națională a României informează și asupra faptului că este în curs de finalizare proiectul noii reglementări privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase în România, care va liberaliza atât deținerea de către populație a metalelor prețioase, cât și efectuarea operațiunilor cu acestea.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

examinând încheierea de sesizare și actele dosarului în care s-a invocat excepția de neconstituționalitate, punctele de vedere exprimate de autoritățile și instituțiile solicitate, raportul prezentat de judecătorul raportor, precum și concluziile procurorului prezentate în ședința publică din 25 martie 1993, și văzând dispozițiile art. 41, art. 135 și art. 144 lit. c) din Constituție, art. 3, art. 12, art. 24 și art. 26 din Legea nr. 47/1992, art. 302 Cod penal și dispozițiile Decretului nr. 244/1978, reține următoarele :

Curtea Constituțională este competentă să se pronunțe asupra excepției de neconstituționalitate invocată de inculpatul Ahmet Memet, deși dispozițiile legale invocate a fi neconstituționale sunt anterioare intrării în vigoare a Constituției, deoarece Judecătoria Tulcea a apreciat că, în principiu, textele nu sunt neconstituționale și deci, în raport cu art. 150 alin. (1) din Constituție, a considerat că au rămas în vigoare, iar pe baza lor s-au stabilit, după intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991, raporturi juridice, astfel cum prevede art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992.

Pe fond, în ce privește art. 302 Cod penal, textul incriminează efectuarea, fără autorizație, a oricăror acte sau fapte care, potrivit dispozițiilor legale, sunt considerate operațiuni de import, export sau tranzit. Dispoziția de incriminare se completează cu dispozițiile legale care stabilesc conținutul și caracteristicile operațiunilor de import, export și tranzit. La intrarea în vigoare a Codului penal (1 ianuarie 1969), legea specială era Decretul nr. 317/1949 pentru reglementarea operațiunilor de export, import și tranzit, înlocuit apoi prin Legea nr. 1/1971 cu privire la activitatea de comerț exterior. Potrivit acestei legi, comerțul exterior era monopol de stat și se realiza numai de către organizații economice autorizate, fiind supus autorizării Ministerului Comerțului Exterior orice import sau export.

După decembrie 1989, prin Ordinul ministrului comerțului exterior nr. 18 din 27 martie 1990 s-a prevăzut că „importurile și exporturile în și din România se efectuează pe baza autorizațiilor de import, respectiv de export, eliberate de Ministerul Comerțului Exterior” (art. 1), precum și că „autorizațiile de import și, respectiv, de export se eliberează la cerere persoanelor juridice și fizice cu sediul/domiciliul în România, autorizate legal pentru desfășurarea de activități economice și/sau comerciale” (art. 2). Ulterior, prin hotărârile Guvernului nr. 6/1991, 47/1991 și 726/1991 s-a prevăzut că exportul și importul mărfurilor sunt liberalizate, fiind supuse licențelor de export sau de import automate, pentru ca prin Hotărârea Guvernului nr. 215 din 30 aprilie 1992 să se prevadă în art. 1 că

„operațiunile de export și import se pot efectua numai de către agenții economici care au prevăzut în obiectul lor de activitate efectuarea unor astfel de operațiuni“, iar în art. 2 că „exportul și importul mărfurilor din și în teritoriul vamal al României sunt liberalizate, nefiind supuse licențelor de export, respectiv import“. Sunt prevăzute în hotărâre însă și situații în care sunt necesare licențe de export și, respectiv, import, precum și condiții de eliberare (art. 3—12).

După cum se observă, modul de reglementare a importului și exportului a cunoscut o evoluție spre liberalizare după decembrie 1989, dar, cu toate acestea, art. 302 Cod penal își păstrează actualitatea în condițiile în care mai există situații în care licențele sunt obligatorii. De exemplu, prin anexa nr. 1 la Ordinul ministrului comerțului și turismului nr. 2/1993, emis în baza Hotărârii Guvernului nr. 215/1992, sunt supuse controlului, pentru care se eliberează licențe de export și import, mărfuri precum : arme și muniții autorizate de lege, echipament militar și alte produse speciale autorizate de lege, produse explozibile și toxice autorizate de lege, substanțe stupefiante și psihotrope autorizate de lege, mărfuri care tranzitează zone supuse embargoului prin rezoluții ale Consiliului de Securitate al O.N.U. (la export și la import); metale prețioase, pietre prețioase și obiecte confecționate din acestea, a căror scoatere din țară este permisă potrivit legii; documentații privind drepturi de licență și know-how (la export); deșeuri valorificabile admise la import condiționat, precum și produse periculoase pentru sănătatea populației și pentru mediul înconjurător (la import). Mai mult, prin Legea nr. 88 din 22 iulie 1992 a fost introdus în Codul penal un nou text, art. 302³, care incriminează efectuarea oricăror operațiuni de import de deșeuri ori reziduuri de orice natură sau de alte mărfuri periculoase pentru sănătatea populației și pentru mediul înconjurător, precum și introducerea, în orice mod, sau tranzitarea acestora pe teritoriul țării fără respectarea dispozițiilor legale.

Rezultă că art. 302 Cod penal constituie o dispoziție-cadru, care se individualizează în mod diferit, într-un moment sau altul, în funcție de legea specială care în acel moment reglementează operațiunile de import ori export. După cum se poate constata din dezvoltările anterioare privind art. 302 Cod penal, dispozițiile sale care incriminează efectuarea operațiunilor de import, export sau tranzit fără autorizație, nu afectează sub nici o formă prevederile constituționale referitoare la dreptul de proprietate, astfel cum se susține în sesizare. Activitatea economică se realizează de către agenții economici cu capital de stat, privat ori mixt, pe baza autonomiei lor juridice și în condiții de egalitate juridică, dar în limitele legii. Statul poate, în vederea apărării sau promovării unor interese generale, să intervină în activitatea economică, fie prin politica legislativă, fie prin utilizarea de către Guvern a unor mijloace specifice de influențare, precum licențe de import-export, impozite, taxe, subvenții. Aceasta constituie o practică curentă în toate țările și nu poate fi interpretată ca o încălcare a principiului libertății comerțului, consacrat în art. 119 alin. (2) lit. a) din Constituție. Așa fiind, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este nefondată în privința art. 302 Cod penal și urmează să fie respinsă.

Cât privește aplicarea la speță a art. 302 Cod penal, Curtea nu este competentă să se pronunțe și, deci, Judecătoria Tulcea, în raport cu dispozițiile care reglementau, în momentul săvârșirii faptelor imputate inculpatului Ahmet Memet, operațiunile de import-export și cu cele care permit persoanelor fizice să aducă din străinătate orice cantitate de bijuterii fără taxe vamale, dar cu declarație scrisă, urmează să stabilească dacă se poate reține existența infracțiunii de nerespectare a dispozițiilor referitoare la import.

Cât privește art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, acesta incriminează efectuarea de către persoanele domiciliat în România de operațiuni interzise cu metale prețioase ori pietre prețioase și semiprețioase, naturale. Aceste operațiuni sunt stabilite în art. 25 din decret, între ele figurând, la lit. c), și „vânzarea și cumpărarea de metale prețioase, pietre prețioase și semiprețioase, naturale, precum și mijlocirea acestor operațiuni“, operațiuni ce interesează cauza de față.

În art. 2 alin. 1 din decret se precizează că deținerea cu orice titlu a metalelor prețioase, precum și operațiunile de orice fel cu acestea și cu pietrele prețioase constituie monopol de stat, iar prin art. 26 alin. 1 se stabilește că operațiunile prevăzute de art. 25, ca acte de comerț sau ca îndeletnicire meșteșugărească ori industrială, nu sunt permise decât unităților socialiste. Banca Națională a României autorizează unitățile socialiste să dețină, să utilizeze și să facă operațiuni cu metale prețioase, pietre prețioase și semiprețioase, naturale, afară de cazul unităților autorizate prin alte dispoziții legale (art. 26 alin. 2). Prelucrarea și transformarea obiectelor din metale prețioase în formele prevăzute de art. 14 alin. 1 lit. a)—d) și care puteau fi deținute de persoanele fizice, precum și a pietrelor prețioase și semiprețioase, naturale, se puteau face numai de către unitățile socialiste autorizate (art. 26 alin. 3).

Persoanele fizice și persoanele juridice pot deține, potrivit art. 2 alin. 2 din Decretul nr. 244/1978, metale prețioase și pot efectua operațiuni cu metale prețioase sau cu pietre prețioase și semiprețioase, naturale, în cazurile și în condițiile stabilite prin decret. Cu referire la persoanele fizice, art. 14 alin. 1 prevede că acestea pot deține : a) bijuterii sau obiecte de artă, de cult, de uz casnic sau personal, salbe confecționate din ducați sau ducați necuprinși în salbe, destinați a servi ca podoabă, precum și lucrări vechi dentare confecționate din aur, argint sau platină, ori cu adaos de aur, argint sau platină ; b) monede din aur emise până în anul 1800 inclusiv, montate în bijuterii, precum și monede turcești emise în perioada 1816—1844 ; c) monede de argint fără putere circulatorie, care nu au valoare numismatică și nu fac parte dintr-o colecție numismatică ; d) aur dentar dobândit în condițiile stabilite de text ; e) însemnele ordenelor, medaliilor și altor distincții sau trofee acordate de statul român sau de alte state, de organizații sau asociații internaționale, pentru merite personale ale cetățenilor români, precum și medaliile decernate la concursuri sportive sau manifestări cultural-artistice, confecționate din aur, argint sau din platină. Prin alin. 2 al art. 14 se prevede că deținerea de obiecte din aur, argint sau platină în formele menționate la lit. a)—d) este îngăduită numai pentru uzul personal, iar prin alin. 3 se dispune că dobândirea sau transmiterea de către persoane fizice a bijuteriilor și a celorlalte obiecte prevăzute la alin. 1

lit. a)—d), precum și a pietrelor prețioase și semi-prețioase, naturale, este permisă dacă dobândirea sau transmiterea nu s-a făcut în scop de speulă. Se interzice persoanelor fizice, potrivit art. 16, să dețină metale prețioase sub formă de : lingouri, bare, sârme, plăci, aparate sau părți din acestea, dispozitive, utilaje, deșeuri, topituri, sâruri, aur ars și orice alte forme care nu sunt prevăzute ca permise în decret.

După decembrie 1989, prin Decretul nr. 90 din 5 februarie 1990 au fost abrogate în mod expres din Decretul nr. 244/1978 numai prevederile „cu privire la obligativitatea depunerii la Banca Națională a României a bunurilor culturale mobile cuprinzând metale prețioase sau pietre prețioase ori semiprețioase”. Alte texte, neabrogate expres, sunt totuși interpretate în funcție de realitățile actuale. Astfel, Banca Națională a României, referindu-se la art. 26 din decret, are în vedere, astfel cum am mai arătat, că operațiunile care puteau fi efectuate numai de unitățile socialiste sunt permise — cu autorizările cerute de lege — persoanelor fizice și persoanelor juridice, cu precizarea că aceste operațiuni, ca acte de comerț sau îndeletnicire meșteșugărească ori industrială, sunt permise numai persoanelor juridice care au prevăzute, în mod expres, în obiectul de activitate astfel de operațiuni, iar persoanele fizice care activează în conformitate cu prevederile Decretului-lege nr. 54/1990 pot efectua operațiuni de prelucrare sau reparații de bijuterii. Cu referire expresă la bijuterii, Banca Națională a României apreciază că persoana fizică poate aduce din străinătate orice cantitate de bijuterii, dacă face declarație vamală scrisă. Aceste bijuterii ar putea fi apoi vândute în condițiile art. 14 alin. 3 din Decretul nr. 244/1978, adică „dacă dobândirea sau transmiterea nu s-a făcut în scop de speulă”. În aceleași condiții, persoana fizică poate cumpăra din țară, de la magazine specializate sau de la persoane fizice, orice cantitate de bijuterii, pentru a investi sumele de bani pe care le are, iar apoi, dacă este cazul, poate să le revândă. În esență, pentru a fi permise astfel de operațiuni se cere, deci, ca dobândirea sau transmiterea să nu se fi făcut în scop de speulă.

Sintetizând punctele de vedere ale Băncii Naționale a României, Direcției Generale a Vămirilor și Ministerului Comerțului rezultă că persoanele fizice pot cumpăra orice cantitate de bijuterii din țară pentru a-și investi sumele de bani și nu pentru a le revinde, dar, apoi, dacă este cazul, le pot vinde; pot aduce din străinătate bijuterii de uz personal, în limita sumelor stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 685/1990 (pct. 23 din anexa nr. 1), fără declarația vamală și fără taxe vamale; pot aduce din străinătate bijuterii ce depășesc uzul personal ori pentru alți membri de familie sau ca investiție, fără să intereseze cantitatea și fără taxe vamale, dar cu declarație scrisă. Așadar, bijuteriile cumpărate în țară sau cele aduse din străinătate în condițiile menționate pot fi deținute în proprietate fără nici o restricție și, la nevoie, pot fi vândute. Esențial este, în toate cazurile, ca ele să nu fie cumpărate în scopul revânzării, să nu se urmărească deci efectuarea de activități comerciale ilicite.

Potrivit art. 41 alin. (1) din Constituție, „dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege”, iar în conformitate cu art. 135 alin. (6), „proprietatea privată este, în condițiile legii, inviolabilă”. Rezultă deci că pot fi stabilite prin lege anumite limite, îngrădiri fie în privința conținutului dreptului, fie în privința unor atribute ale dreptului,

pentru apărarea intereselor sociale și economice generale sau pentru apărarea drepturilor altor persoane. Esențial este ca prin aceste restricții stabilite de lege să nu se atingă fondul acestui drept, să nu se anihileze complet dreptul de proprietate. Altfel spus, aceste limite aduse dreptului de proprietate sunt supuse principiului proporționalității înscris în art. 49 alin. (2) din Constituție.

Așa fiind, Curtea constată că dispoziția art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, corelată la speulă cu prevederea înscrisă în art. 25 lit. c) din același decret, nu pune în discuție dreptul de proprietate, ci se referă în exclusivitate la efectuarea unor operațiuni interzise de lege, care, fiind săvârșite în anumite circumstanțe, constituie infracțiuni. Este unanim admis că legiuitorul poate institui, în interes general, un regim special cu privire la producerea, deținerea, circulația unor bunuri de interes național, economic sau strategic.

Curtea constată, în același timp, însă că Decretul nr. 244/1978 cuprinde și dispoziții care, într-un stat de drept, cu economie de piață, ar putea lipsi sau ar putea fi atenuate. De altfel, după cum am mai arătat, chiar Banca Națională a României informează Curtea de existența unui proiect de lege care va liberaliza deținerea și efectuarea de operațiuni cu metale prețioase.

Acțiunea Curții are însă o dublă limită : pe de o parte este ținută în cadrul controlului pe calea excepției de neconstituționalitate, astfel cum prevede art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, de examinarea numai a prevederilor „de care depinde judecarea cauzei” și care au fost stabilite în procesul în care s-a invocat excepția, iar pe de altă parte, ea nu se poate substitui Parlamentului și să elaboreze o nouă reglementare sau să o modifice pe cea existentă.

Ca garant al supremației Constituției, în temeiul art. 1 din Legea nr. 47/1992, Curtea este însă îndreptățită să semnaleze necesitatea adoptării cât mai urgente a proiectului de lege privind Consiliul Legislativ, spre a face aplicabile dispozițiile art. 150 alin. (2) din Constituție, care sunt de natură să asigure cadrul legislativ unitar, conform cu dispozițiile Constituției din anul 1991.

De asemenea, în cadrul atribuțiilor sale prevăzute de Constituție și în limitele impuse de speulă în cazul controlului de constituționalitate pe cale de excepție, pentru a evita lipsa de reglementare și consecințele ce ar putea rezulta din această cauză, Curtea se consideră îndreptățită, până la adoptarea unei noi reglementări în materie, să dea textelor ce sunt atacate în fața sa acea interpretare care se armonizează cu Constituția.

În consecință, cu referire la art. 25 lit. c) și art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, care stabilesc că este infracțiune „vânzarea și cumpărarea de metale prețioase, pietre prețioase și semiprețioase, naturale, precum și mijlocirea acestor operațiuni” și raportându-se numai la operațiuni de acest fel cu bijuterii, astfel cum o obligă cadrul spelei în care s-a invocat excepția de neconstituționalitate, Curtea apreciază că textele ar fi neconstituționale dacă ar fi interpretate în continuare în sensul că operațiunile cu bijuterii — vânzare, cumpărare, mijlocire — pot fi efectuate numai de agenți economici cu capital de stat. Ca atare, o astfel de interpretare urmează a fi înlăturată și Curtea, în acord cu poziția Băncii Naționale a României, Ministerului Comerțului și Direcției Generale a Vămirilor, interpretează textele în sensul că este posibil ca orice agent economic să efectueze astfel de operațiuni cu bijuterii, dacă sunt menționate în obiectul de activitate și este autorizat — când este cazul — potrivit

legii, textele mai sus menționate având, în condițiile actuale, rolul de a-i opri pe cei care nu au astfel de abilitări și încearcă să eludeze regimul special instituit cu privire la metalele și pietrele prețioase, precum și alte dispoziții legale, cum sunt cele fiscale sau cele care reglementează îndatoririle profesionale ale comercianților. Pe de altă parte, în rezolvarea unor cazuri concrete, organele de aplicare a legii trebuie să aibă în vedere și dispozițiile art. 1 lit. a) din Legea nr. 12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 42/1991, potrivit căreia constituie activitate comercială ilicită și atrage răspunderea contravențională sau penală, după caz, efectuarea de acte sau fapte de comerț de natura celor prevăzute în Codul comercial sau în alte legi, fără îndeplinirea condițiilor stabilite prin lege.

De asemenea, Curtea apreciază că legislația, în starea actuală, permite persoanelor fizice să dețină orice cantitate de bijuterii, cumpărate în țară ori aduse din

străinătate sau dobândite în alt mod, dacă aceste operațiuni s-au făcut în mod legal și nu în vederea desfășurării unei activități comerciale ilicite.

Față de considerentele expuse, interpretându-se textele în sensul arătat de Curte mai sus, rezultă că excepția de neconstituționalitate este nefondată și urmează să fie respinsă și cu privire la art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978.

Stabilirea la speță a împrejurării că bijuteriile s-au cumpărat ori nu în scop de revânzare, a faptului dacă s-a săvârșit sau nu o activitate comercială ilicită, precum și dacă este cazul răspunderii contravenționale sau a celei penale nu este în căderea Curții, fiind atributul exclusiv al organelor abilitate cu aplicarea legii, care urmează însă să țină seama de interpretările cuprinse în considerentele prezentei decizii.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și art. 150 alin. (1) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. A c), art. 24 alin. (4), art. 25 alin. (1) și art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Sunt conforme cu Constituția art. 302 Cod penal și art. 50 alin. 1 lit. c) din Decretul nr. 244/1978, acesta din urmă sub rezerva interpretării date în motivarea prezentei decizii.

În consecință, se respinge excepția de neconstituționalitate invocată de Ahmet Memet, domiciliat în Babadag, str. Decebal nr. 8, județul Tulcea, în dosarul nr. 4491/1992 aflat pe rolul Judecătorei Tulcea.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința publică din 8 aprilie 1993.

PREȘEDINTE,

prof. dr. doc. Ion P. Filipescu

Magistrat-asistent,

Gabriela Dragomirescu

ACTE ALE ORGANELOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

MINISTERUL COMERȚULUI

ORDINUL Nr. 560 P

Ministrul comerțului,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 776 din 13 noiembrie 1991 cu privire la regimul prețurilor și tarifelor, în condițiile unificării cursurilor de schimb ale leului, ale Hotărârii Guvernului nr. 211 din 26 martie 1991 cu privire la unele măsuri în domeniul prețurilor și tarifelor, ale Hotărârii Guvernului nr. 763 din 9 noiembrie 1991 cu privire la unificarea cursurilor de schimb ale leului și extinderea convertibilității interne a leului la operațiunile valutare curente și ale Hotărârii Guvernului nr. 714 din 10 octombrie 1991 privind completarea Hotărârii Guvernului nr. 460 din 30 iunie 1991,

în baza Hotărârii Guvernului nr. 815/1992 privind organizarea și funcționarea Ministerului Comerțului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 30 decembrie 1992,

emite următorul ordin:

1. Prețurile cu ridicata și cu amănuntul maxime pentru votca „Lua Moi“ 45°, „Nep“ 42° și „Nep Hoa Vang“ 40°, în sticlă de 650 ml, importată din Republica Socialistă Vietnam în cadrul creanțelor, se stabilesc astfel

— prețul cu ridicata al importatorului, franco depozit Bănești 1.550

— prețul cu care livrează Societatea Comercială „Malimp“ — S.A. către societățile comerciale cu activitate de desfacere cu ridicata (exclusiv cheltuielile de transport) 1.610

— prețul cu amănuntul 1.800

2. Prețurile cuprinse la pct. 1 sunt valabile pentru cantitatea de 96.460 sticle și vor fi aplicate de toți agenții economici, indiferent de natura capitalului social.

3. Diferența dintre prețul cu care livrează Societatea Comercială „Malimp” — S.A. către societățile comerciale cu activitate de desfacere cu ridicata și prețul cu amănuntul va fi negociată între agenții eco-

nomici cu activitate de desfacere cu ridicata și cei cu activitate de desfacere cu amănuntul.

4. Direcția generală pentru fond de marfă și prețuri din Departamentul comerțului interior va aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

p. Ministrul comerțului,
Mihai Grigoroșcuță,
secretar de stat

București, 30 aprilie 1993.

MINISTERUL COMERȚULUI

ORDINUL Nr. 561 P

Ministrul comerțului,

având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 776 din 13 noiembrie 1991 cu privire la regimul prețurilor și tarifelor, în condițiile unificării cursurilor de schimb ale leului, ale Hotărârii Guvernului nr. 211 din 26 martie 1991 cu privire la unele măsuri în domeniul prețurilor și tarifelor, ale Hotărârii Guvernului nr. 763 din 9 noiembrie 1991 cu privire la unificarea cursurilor de schimb ale leului și extinderea convertibilității interne a leului la operațiunile valutare curente și ale Hotărârii Guvernului nr. 714 din 10 octombrie 1991 privind completarea Hotărârii Guvernului nr. 460 din 30 iunie 1991,

în baza Hotărârii Guvernului nr. 815/1992 privind organizarea și funcționarea Ministerului Comerțului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 30 decembrie 1992, emite următorul ordin :

1. Prețurile cu ridicata și cu amănuntul maxime pentru piper boabe vrac, importat din Republica Socialistă Vietnam în cadrul creanțelor, se stabilesc astfel:

— prețul cu ridicata al importatorului, în condiția de livrare C.I.F.—Galați	765 lei/kg
— prețul cu care livrează Societatea Comercială „Malimp” — S.A. din depozitul București către societățile comerciale cu activitate de desfacere cu ridicata (exclusiv cheltuielile de transport)	830 lei/kg
— prețul cu amănuntul	940 lei/kg

2. Prețurile stabilite la pct. 1 sunt valabile pentru cantitatea de 21,65 tone și vor fi practicate de toți agenții economici, indiferent de natura capitalului social.

Diferența dintre prețul cu care livrează Societatea Comercială „Malimp” — S.A. către societățile comerciale cu activitate de desfacere cu ridicata și prețul cu amănuntul va fi negociată între agenții economici cu activitate de desfacere cu ridicata și cei cu activitate de desfacere cu amănuntul.

3. Diferența favorabilă cuprinsă în prețul cu ridicata al importatorului se va vira la bugetul de stat.

4. Direcția generală pentru fond de marfă și prețuri din Departamentul comerțului interior va aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

p. Ministrul comerțului,
Mihai Grigoroșcuță,
secretar de stat

București, 30 aprilie 1993.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, calea 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 4
cont 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici — București,
str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.11.77.02.